

LISTAHAN NG MGA AHENSYA / INSTITUTUSYON

AFP- Armed Forces of the Philippines
 ARMM- Autonomous Region of Muslim Mindanao
 ATI- Agricultural Training Institute
 BARC- Barangay Agrarian Reform Committee
 BCH-ARMM- Bureau of Cultural Heritage- Autonomous Region of Muslim Mindanao
 BSOs- Business Support Organizations
 BSP- Bangko Sentral ng Pilipinas
 BuCor- Bureau of Corrections
 BFAR- Bureau of Fisheries and Aquatic Resources
 BPRE- Bureau of Post-Harvest Research
 BI- Bureau of Immigration
 BJMP- Bureau of Jail Management and Penology
 CESB- Career Executive Service Board
 CHED- Commission on Higher Education
 CHR- Commission on Human Rights
 COA- Commission on Audit
 COMELEC- Commission on Elections
 CSC- Civil Service Commission
 CWC- Council for the Welfare of Children
 DA- Department of Agriculture
 DA-ATI- Department of Agriculture Agricultural Training Institute
 DA-BPRE- Department of Agriculture Bureau of Post-Harvest Research and Extension
 DAR- Department of Agrarian Reform
 DepEd- Department of Education
 DENR- Department of Environment and Natural Resources
 DFA- Department of Foreign Affairs
 DILG- Department of the Interior and Local Government
 DND- Department of National Defense
 DOE- Department of Energy
 DOF- Department of Finance
 DOH- Department of Health
 DOJ- Department of Justice
 DOLE- Department of Labor and Employment
 DOST- Department of Science and Technology
 DOST-ITDI- Department of Science and Technology Industrial Technology Development Institute
 DOT- Department of Tourism
 DPWH- Department of Public Works and Highways
 DSWD- Department of Social Welfare and Development
 DTI- Department of Trade and Industry

LISTAHAN NG MGA AHENSYA / INSTITUTUSYON

ECCD- Early Childhood Care and Development Council
 FAP- Film Academy of the Philippines
 FDA- Food and Drug Administration
 FDCP- Film Development Council of the Philippines
 GAB- Games and Amusement Board
 GFIs- Government Financial Institutions
 GSIS- Government Service Insurance System
 HDMF- Home Development Mutual Fund
 HEIs- Higher Education Institutions
 HGC- Home Guaranty Corporation
 HLURB- Housing and Land Use Regulatory Board
 HUDCC- Housing and Urban Development Coordinating Council
 IBP- Integrated Bar of the Philippines
 LCPCs- Local Councils for the Protection of Children
 LGUs- Local Government Units
 LHBS- Local Housing Boards
 LRA- Land Registration Authority
 MFIs- Micro-finance Institutions
 MTRCB- Movie and Television Review and Classification Board
 NAFC- National Agricultural and Fishery Council
 NAPC- National Anti-Poverty Commission
 NAPOLCOM- National Police Commission
 NCCA- National Commission for Culture and the Arts
 NCDA- National Council on Disability Affairs
 NCIP- National Commission on Indigenous Peoples
 NCMF- National Commission on Muslim Filipinos
 NDA- National Dairy Authority
 NDRRMC- National Disaster Risk Reduction and Management Council
 NFARMC- National Fisheries and Aquatic Resources Management Council
 NGOs- Non government organizations
 NHA- National Housing Authority
 NHMFC- National Home Mortgage Finance Corporation
 NTC- National Telecommunications Commission
 OCS- Officer Candidate School
 OMB- Optical Media Board
 OPAPP- Office of Presidential Adviser on the Peace Process
 OPS- Office of the Press Secretary [renamed as Presidential Communications Office (PCO)]
 OSCA- Office of Senior Citizen Affairs

LISTAHAN NG MGA AHENSYA / INSTITUTUSYON

OWWA- Overseas Workers Welfare Administration
 PARC- Presidential Agrarian Reform Council
 PARCCOM- Provincial Agrarian Reform Coordinating Committee
 PCFC- People's Credit and Finance Corporation
 PCUP- Presidential Commission for the Urban Poor
 PCW- Philippine Commission on Women
 PFDA- Philippine Fisheries Development Authority
 PhilHealth- Philippine Health Insurance Commission
 PMA- Philippine Military Academy
 PNPA- Philippine National Police Academy
 PNP- Philippine National Police
 POEA- Philippine Overseas Employment Administration
 POPCOM- Commission on Population
 PPB- Parole and Probation Board
 PPSC- Philippine Public Safety College
 PSC- Philippine Sports Commission
 RCBW- Regional Commission on Bangsamoro Women
 RDCs- Regional Development Councils
 SC- Supreme Court
 SHFC- Social Housing Finance Corporation
 SSS- Social Security System
 SUCs- State Universities and Colleges
 TESDA- Technical Education and Skills Development Authority
 TRC- Technology Resource Center

Sino-sino ang mga nabibilang sa sektor na isasantabi o 'di napakikingan (marginalized sector)?

Sila ay karaniwang nangangailangan na nabubuhay sa kahirapan; kalimitan ay walang pag-aari tulad ng lupa at iba pang mapagkukunan ng kabuhayan; di naaabutan ng pangunahing serbisyong panlipunan gaya ng serbisyong pangkalusugan, edukasyon, malinis na tubig, trabaho at oportunidad sa kabuhayan, pabahay, imprastraktura at hustisiya. Kabilang dito ang mga kababaihan sa hanay ng maliit na magsasaka, manggagawa sa kanayunan, mangingisda, maralitang taga lungsod, manggagawa sa pormal na ekonomiya, manggagawa sa di pormal na ekonomiya, migrante o manggagawa sa labas ng bansa, katutubo, Moro, mga bata, matatanda, mga may kapansanan, at mga inang mag-isang nagtataguyod ng pamilya.

Paano matutulungan ng batas na ito ang mga Kababaihan Pilipino na nasa ibang bansa?

Ayon sa Section 37 ng Magna Karta ng Kababaihan, dapat magtalaga ng kinatawan o "gender focal person" sa lahat ng sangay ng embahada o konsulada ng Pilipinas sa ibang bansa. Ang nasabing opisyal na magsasanay sa usaping ng "Gender and Development" ay siya ring pangunahing responsable sa pag-aasikaso sa mga isyu na may kinalaman sa kababaihang nagtatrabaho sa ibang bansa lalo na yung mga nasa panganib o may kinakaharap na isyu. Ang mga ahensiya tulad ng **DSWD** at **DOLE** ay inaatasan ding maki-isa sa pagpapatatag ng mga programa ukol sa pagbibigay serbisyo sa mga kababaihang nagtatrabaho sa ibang bansa sa pamamagitan ng "one-country team" na pamamaraan sa Ugnayang Panlabas.

Sino ang magpapatupad ng Magna Karta ng Kababaihan?

Ang Estado o Pamahalaan, ang pribadong sektor, ang kabuoang lipunan, at ang lahat ng mamamayan ay makatutulong sa pagkilala, paggalang at pagtatatagol sa lahat ng karapatan ng kababaihan na nakapaloob at ginagarantiyahan ng Magna Karta ng Kababaihan. Ang Pamahalaan ang pangunahing taga-pagpapatupad ng nasabing batas. Nangangahulugan ito na ang lahat ng ahensiya ng gobyerno kabilang ang lokal na pamahalaan at korporasyon na pagaari at pinamamahalaan ng gobyerno ay kasama sa mga magpapatupad ng Magna Karta ng Kababaihan, partikular na ang probisyon na may kaugnayan sa gawain ng kanilang ahensiya, higit lalo ang karapatan ng kababaihan na nagangailangan ng tukoy at kagyat na pagtugon mula sa Estado. Tutuparin ng Pamahalaan ang mga tungkulin na ito sa pamamagitan ng paglikha at pagpapatupad ng mga batas, polisiya, regulasyon, alituntuning administratibo, at iba pang nararapat na pamamaraan. Magtatatag din ito ng mekanismo upang palaganapin ang magkakaugnay at magkakasamang implementasyon ng Magna Karta ng Kababaihan at iba pang katulad na batas at polisiya upang epektibong maitigil ang diskriminasyon sa mga kababaihang Filipino.

Ano-ano ang responsibilidad ng pamahalaan na nakapaloob sa Magna Karta ng Kababaihan?

Inaatasan ng Magna Karta ng kababaihan, ang lahat ng ahensiya ng gobyerno, kabilang ang mga korporasyong pag-aari at pinamamahalaan ng gobyerno at mga lokal na pamahalaan na gamitin ang "gender mainstreaming" bilang estratehiya sa pagpapatupad ng batas at pagkamit ng mga layunin nito. Ipinaguutos rin nito ang: (a) pagpapalano, pagbabadyet, pagsubaybay at pagtatasa; (b) ang pagtatatag ng "gender and development focal points", at (c) pangangalap at pagpapanatili ng mga datos hinggil sa babae at lalake upang maging gabay sa pagpapalano, paggawa ng mga programa at pagbuo ng mga polisiya.

Ang **Philippine Commission on Women (PCW)** ang pangkalahatang tagasubaybay at tagapangasiwa upang tiyakin ang pagsasakatuparan ng batas. Ito ay siyang pangunahing tagapaggawa ng polisiya at tagapag-ugnay para sa usaping pangkababaihan at pagkakapantay-pantay, at siya ring mangunguna upang tiyakin na ang lahat ng ahensiya ng gobyerno ay may kabayanan sa epektibong pagpapatupad ng Magna Karta ng Kababaihan. Naaayon sa kanyang mandato, ang **Commission on Human Rights (CHR)** ay kikilos bilang "Gender and Development Ombud" upang matiyak ang pagtataguyod at pangangalaga ng karapatang pantao ng kababaihan. Ang **Commission on Audit (COA)** ay magsasagawa ng taunang pagtu-tuos hinggil sa paggamit ng mga ahensiya ng gobyerno ng kanilang pondo para sa "gender and development", upang makita kung masinop at mahusay ang paggamit nito at kung epektibo ang mga pamamaraang ginamit sa pagtugon sa mga "gender issues". Ang lokal na pamahalaan ay hinihimok na bumuo at magpasa ng "Gender and Development Code (GAD Code)" para tugunan ang mga isyu at interes ng kababaihan mula sa resulta ng konsultasyon sa mga kababaihan sa kanilang nasasakupan.

Ano ang kaparusahan sa maga lalabag sa batas?

Kung ang paglabag sa Magna Karta ng Kababaihan ay ginawa ng isang ahensiya ng gobyerno, kabilang ang mga korporasyong pag-aari at pinamamahalaan ng gobyerno, at mga lokal na pamahalaan, ang taong nagkasala ay tuwirang mananagot sa nasabing paglabag, gayundin ang pinuno ng ahensiya o ang punong ehekutibo kung saan ito naglilingkod. Ang parusa sa ilalim ng batas administratibo, serbisyosibil at iba pang naayong batas ay irekumenda ng **Commission on Human Rights** sa **Civil Service Commission** at sa **Department of the Interior and Local Government**. Kung ang paglabag ay mapatunayang kagagawan ng isang kinatawan ng Estado o Pamahalaan, ito ay higit na makapagpapabigat sa pagkakasala na may kaukulang kaparusahan at naayon sa bigat ng nagawang paglabag. Kung ito ay isinagawa ng isang pribadong grupo o indibidwal, ang taong nagkasala ay tuwirang mananagot sa pamamagitan ng pagbabayad ng danyos-perwisyo (damages). Ang mga biktima ay maaari ring humanap ng iba pang kalutasan sa ilalim ng batas gamit ang iba pang batas, lalo na yaong nangangalaga sa karapatan ng kababaihan.

Paano magkakaroon ng pondo ang implementasyon Magna Karta ng Kababaihan?

Nakasaad sa Magna Karta ng Kababaihan na kinakailangang gamitin ng lahat ng ahensiya ng Pamahalaan ang kanilang "GAD budget" para sa mga programa at gawain sa "gender and development (GAD)" upang maipatupad ang mga probisyon ng batas. Ang pondong gagamitin para sa implementasyon ng batas ay kukunin sa kasalukuyang paglalaan (appropriation) ng naturang ahensiya at dapat isama sa kanilang taunang badyet sa mga susunod na taon. Ipinag-uutos rin ng batas na bigyang priyoridad ng Pamahalaan ang paglalaan ng pondo upang epektibong maipatupad ang mga obligasyon sa ilalim ng kasalukuyang batas.

Philippine Commission on Women

Magna Karta ng Kababaihan

R.A. 9710

Halaw sa Magna Karta ng Kababaihan (Republic Act No. 9710) na isinalin sa wikang Tagalog ng PILIPINA Para sa karagdagang impormasyon, makipag-ugnayan sa:

Philippine Commission on Women

1145 J. P. Laurel Street, San Miguel, Manila, 1005 Philippines
 Trunklines: (632) 735-1654; 736-5249; 736-7712; 735-4767; Fax: 736-4449
 email: edo@pcw.gov.ph; info@pcw.gov.ph;
 Website: www.pcw.gov.ph / Facebook: PCWgovph / Twitter: @PCWgovph

Reproduced and distributed by: